

Pengkhotbah

1 דַּבְרֵי קֹהֵלֶת בְּיַד מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם: ² הַבֵּל הַבְּלִים
אָמַר קֹהֵלֶת הַבֵּל הַבְּלִים הַכֹּל הַבֵּל: ³ מֵהִיתְרוֹן
לְאָדָם בְּכָל־עֲמָלוֹ שִׁיעֲמַל תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ: ⁴ דּוֹר הֵלֵךְ וְדוֹר
בָּא וְהָאָרֶץ לְעוֹלָם עֹמֶדֶת: ⁵ זָרַח הַשֶּׁמֶשׁ וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ
וְאֶל־מְקוֹמוֹ שׁוֹאֵף זֹרַח הוּא שָׁם: ⁶ הוֹלֵךְ אֶל־דָּרוֹם
וְסוֹבֵב אֶל־צָפוֹן סוֹבֵב | סִבֵּב הוֹלֵךְ הָרוּחַ וְעַל־סִבִּיבֵתָיו
שָׁב הָרוּחַ: ⁷ כָּל־הַנְּחָלִים הַלְּכִים אֱלֹהִים וְהַיָּם אֵינָנו
מֵלֵא אֶל־מְקוֹם שֶׁהַנְּחָלִים הַלְּכִים שָׁם הֵם שָׁבִים לְלַכֵּת:
⁸ כָּל־הַדְּבָרִים יִגְעִים לֹא־יִוָּכַל אִישׁ לְדַבֵּר לֹא־תִשְׁבַּע
עֵין לְרֵאוֹת וְלֹא־תִמְלֵא אֶזְנוֹ מִשְׁמַע: ⁹ מֵה־שָׁהִיָּה הוּא
שָׁהִיָּה וּמֵה־שָׁנַעְשָׂה הוּא שִׁיעֲשָׂה וְאֵין כָּל־חֹדֶשׁ תַּחַת
הַשֶּׁמֶשׁ: ¹⁰ יֵשׁ דְּבַר שִׁיאֲמַר רֵאֵה־זֶה חֹדֶשׁ הוּא כָּבֵר
הִיָּה לְעֹלָמִים אֲשֶׁר הִיָּה מִלְּפָנָיו: ¹¹ אֵין זְכוֹרוֹן לְרֵאשֹׁנִים
וְגַם לְאַחֲרֹנִים שִׁיְהִיו לֹא־יְהִיָּה לָהֶם זְכוֹרוֹן עִם שִׁיְהִיו
לְאַחֲרֹנָה: ¹² פ אֲנִי קֹהֵלֶת הֵייתִי מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל
בִּירוּשָׁלַם: ¹³ וְנָתַתִּי אֶת־לְבִי לְדָרוֹשׁ וְלִתּוֹר בְּחִכְמָה עַל
כָּל־אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמַיִם הוּא | עֵינַי רַע נָתַן אֱלֹהִים
לְבַנֵּי הָאָדָם לְעֹנוֹת בּוֹ: ¹⁴ רֵאִיתִי אֶת־כָּל־הַמַּעֲשִׂים
שֶׁנַּעֲשׂוּ תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ וְהִנֵּה הַכֹּל הֶבֶל וְרֵעוֹת רוּחַ:
¹⁵ מַעֲנוֹת לֹא־יִוָּכַל לְתַקֵּן וְחִסְרוֹן לֹא־יִוָּכַל לְהַמְנוֹת:
¹⁶ דִּבַּרְתִּי אֲנִי עִם־לְבִי לֵאמֹר אֲנִי הִנֵּה הַגְּדַלְתִּי וְהוֹסַפְתִּי
חִכְמָה עַל כָּל־אֲשֶׁר־הִיָּה לְפָנַי עַל־יִירוּשָׁלַם וְלְבִי רֵאֵה
הַרְבֵּה חִכְמָה וְדַעַת: ¹⁷ וְאַתָּנָה לְבִי לְדַעַת חִכְמָה וְדַעַת

הוללות ושכלות ידעתי שגם־זה הוא רעיון רוח: ¹⁸ כי
 ברב חכמה רב־כַּעַס ויוסיף דעת יוסיף מכאוב:
2 ¹ אמרתי אני בלבי לכה־נא אנסכה בשמחה
 וראה בטוב והנה גם־הוא הבל: ² לשחוק אמרתי
 מהולל ולשמחה מה־זה עשה: ³ תרתי בלבי למשוך
 ביין את־בשרי ולבי נהג בחכמה ולאחז בסכלות
 עד אשר־אראה אי־זה טוב לבני האדם אשר יעשו
 תחת השמים מספר ימי חייהם: ⁴ הגדלתי מעשי
 בניתי לי בתים ונטעתי לי כרמים: ⁵ עשיתי לי גנות
 ופרדסים ונטעתי בהם עץ כל־פרי: ⁶ עשיתי לי ברכות
 מים להשקות מהם יער צומח עצים: ⁷ קניתי עבדים
 ושפחות ובני־בית היה לי גם מקנה בקר וצאן הרבה
 היה לי מכל שהיו לפני בירושלם: ⁸ כנסתי לי גם־כסף
 וזהב וסגלת מלכים והמדינות עשיתי לי שרים ושרות
 ותענוגת בני האדם שדה ושדות: ⁹ וגדלתי והוספתי
 מכל שהיה לפני בירושלם אף חכמתי עמדה לי:
¹⁰ וכל אשר שאלו עיני לא אצלתי מהם לא־מנעתי
 את־לבי מכל־שמחה כִּי־לבי שמח מכל־עמלי וזה־היה
 חלקי מכל־עמלי: ¹¹ ופניתי אני בכל־מעשי שעשו
 ידי ובעמל שעמלתי לעשות והנה הכל הבל ורעות
 רוח ואין יתרון תחת השמש: ¹² ופניתי אני לראות
 חכמה והוללות וסכלות כי | מה האדם שיבוא אחרי
 המלך את אשר־כבר עשוהו: ¹³ וראיתי אני שיש יתרון
 לחכמה מן־הסכלות כִּיתרון האור מן־החשך: ¹⁴ החכם
 עיניו בראשו והכסיל בחשך הולך וידעתי גם־אני
 שמקרה אחד יקרה את־כלם: ¹⁵ ואמרתי אני בלבי
 כמקרה הכסיל גם־אני יקרני ולמה חכמתי אני אז יותר
 ודברתי בלבי שגם־זה הבל: ¹⁶ כי אין זכרון לחכם

עם־הַכְּסִיל לְעוֹלָם בְּשֹׁכֵב הַיָּמִים הַבָּאִים הַכֹּל נִשְׁכַּח
וְאִיךָ יָמוֹת הַחֹכֵם עִם־הַכְּסִיל: ¹⁷ וְשָׁנֵאתִי אֶת־הַחַיִּים כִּי
רַע עָלַי הַמַּעֲשֶׂה שֶׁנַּעֲשֶׂה תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ כִּי־הִכַּל הַבָּל
וְרַעוֹת רוּחַ: ¹⁸ וְשָׁנֵאתִי אֲנִי אֶת־כָּל־עַמְלֵי שְׂאֲנֵי עֵמֶל
תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ שֶׁאֲנִיחֲנוּ לְאָדָם שִׁיְהִיָּה אַחֲרָי: ¹⁹ וּמִי
יֹדַע הַחֹכֵם יִהְיֶה אוֹ סָכַל וַיִּשְׁלַט בְּכָל־עַמְלֵי שֶׁעַמְלָתִי
וְשִׁחַכְמָתִי תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ גַּם־זֶה הַבָּל: ²⁰ וְסִבּוֹתַי אֲנִי
לִיֵּאֵשׁ אֶת־לְבִי עַל כָּל־הָעֵמֶל שֶׁעַמְלָתִי תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ:
²¹ כִּי־יֵשׁ אָדָם שֶׁעַמְלוֹ בַּחֲכָמָה וּבִדְעַת וּבְכִשְׁרוֹן וּלְאָדָם
שֶׁלֹּא עַמְלָבוֹ יִתְּנֵנוּ חֶלְקוֹ גַּם־זֶה הַבָּל וְרַעָה רַבָּה:
²² כִּי מִה־הוּוֶה לְאָדָם בְּכָל־עַמְלוֹ וּבִרְעִיוֹן לְבוֹ שֶׁהוּא
עַמַּל תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ: ²³ כִּי כָל־יָמָיו מִכְּאָבִים וְכַעַס עֲנִינוֹ
גַּם־בְּלִילָה לֹא־שָׁכַב לְבוֹ גַּם־זֶה הַבָּל הוּא: ²⁴ אִין־טוֹב
בְּאָדָם שֶׁיֵּאֱכַל וְשִׁתֶּה וְהִרְאָה אֶת־נַפְשׁוֹ טוֹב בְּעַמְלוֹ
גַּם־זֶה רָאִיתִי אֲנִי כִּי מִיֵּד הָאֱלֹהִים הִיא: ²⁵ כִּי מִי יֵאֱכַל
וּמִי יַחֲוֹשׁ חוּץ מִמֶּנִּי: ²⁶ כִּי לְאָדָם שְׁטוֹב לְפָנָיו נָתַן
חֲכָמָה וְדַעַת וְשִׁמְחָה וְלַחוּטָא נָתַן עֲנִין לְאַסּוּף וּלְכְנוּס
לְתֵת לְטוֹב לְפָנָי הָאֱלֹהִים גַּם־זֶה הַבָּל וְרַעוֹת רוּחַ:
3 ¹ לְכָל זָמַן וְעַת לְכָל־חַפֵּץ תַּחַת הַשָּׁמַיִם: ס ² עַת
לְלָדַת וְעַת לְמוֹת עַת לְטַעַת וְעַת לְעַקּוֹר נְטוּעַ:
³ עַת לְהִרוֹג וְעַת לְרַפּוֹא עַת לְפָרוֹץ וְעַת לְבָנוֹת:
⁴ עַת לְבָכּוֹת וְעַת לְשַׁחֹק עַת סְפוּד וְעַת רִקּוּד: ⁵ עַת
לְהַשְׁלִיךְ אֲבָנִים וְעַת כְּנוּס אֲבָנִים עַת לְחַבּוֹק וְעַת
לְרַחֵק מִחֶבֶק: ⁶ עַת לְבַקֵּשׁ וְעַת לְאַבֵּד עַת לְשָׁמּוֹר וְעַת
לְהַשְׁלִיךְ: ⁷ עַת לְקַרְוֵעַ וְעַת לְתַפּוֹר עַת לְחַשׁוֹת וְעַת
לְדַבֵּר: ⁸ עַת לְאַהֵב וְעַת לְשֹׂא עַת מְלַחֲמָה וְעַת שְׁלוֹם:
ס ⁹ מִה־יִתְרוֹן הָעוֹשֶׂה בְּאֲשֶׁר הוּא עֵמֶל: ¹⁰ רָאִיתִי
אֶת־הָעֲנִין אֲשֶׁר נָתַן אֱלֹהִים לְבְנֵי הָאָדָם לְעֲנוֹת בּוֹ:

¹¹ אֶת־הַכֹּל עָשָׂה יְפֹה בְּעֵתוֹ גַּם אֶת־הָעֹלָם נָתַן בְּלִבָּם
מִבְּלֵי אֲשֶׁר לֹא־יִמָּצָא הָאָדָם אֶת־הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר־עָשָׂה
הָאֱלֹהִים מֵרֵאשִׁי וְעַד־סוּף: ¹² יָדַעְתִּי כִּי אֵין טוֹב בָּם
כִּי אִם־לְשִׁמוּחַ וְלַעֲשׂוֹת טוֹב בְּחַיָּיו: ¹³ וְגַם כָּל־הָאָדָם
שְׂיֵאכַל וְשִׁתָּה וְרָאָה טוֹב בְּכָל־עֲמָלוֹ מִתַּת אֱלֹהִים
הִיא: ¹⁴ יָדַעְתִּי כִּי כָל־אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים הוּא יִהְיֶה
לְעוֹלָם עָלְיוֹ אֵין לְהוֹסִיף וּמִמֶּנּוּ אֵין לְגָרַע וְהָאֱלֹהִים
עָשָׂה שְׂרָאוֹ מִלְּפָנָיו: ¹⁵ מִה־שָּׁהִיָּה כָּבֵד הוּא וְאֲשֶׁר
לְהִיּוֹת כָּבֵד הִיָּה וְהָאֱלֹהִים יִבְקַשׁ אֶת־נִרְדָּף: ¹⁶ וְעוֹד
רָאִיתִי תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ מְקוֹם הַמִּשְׁפָּט שָׁמָּה הַרְשַׁע וּמְקוֹם
הַצְּדָק שָׁמָּה הַרְשַׁע: ¹⁷ אָמַרְתִּי אֲנִי בְּלִבִּי אֶת־הַצְּדִיק
וְאֶת־הַרְשָׁע יִשְׁפֹּט הָאֱלֹהִים כִּי־עַת לְכָל־חֶפֶץ וְעַל
כָּל־הַמַּעֲשֶׂה שֵׁם: ¹⁸ אָמַרְתִּי אֲנִי בְּלִבִּי עַל־דְּבַרְתִּי בְּנֵי
הָאָדָם לְבָרַם הָאֱלֹהִים וְלִרְאוֹת שֶׁהִם־בְּהֵמָה הֵמָּה לָהֶם:
¹⁹ כִּי מִקְרָה בְּנֵי־הָאָדָם וּמִקְרָה הַבְּהֵמָה וּמִקְרָה אֶחָד
לָהֶם כְּמוֹת זֶה כֵּן מוֹת זֶה וְרוּחַ אֶחָד לְכָל וּמוֹתֵר הָאָדָם
מִן־הַבְּהֵמָה אֵין כִּי הַכֹּל הַבֹּל: ²⁰ הַכֹּל הוֹלֵךְ אֶל־מְקוֹם
אֶחָד הַכֹּל הִיָּה מִן־הָעֶפֶר וְהַכֹּל שָׁב אֶל־הָעֶפֶר: ²¹ מִי
יֹדַע רוּחַ בְּנֵי הָאָדָם הָעֹלָה הִיא לְמַעַלָּה וְרוּחַ הַבְּהֵמָה
הִירְדָּת הִיא לְמַטָּה לְאַרְצָ: ²² וְרָאִיתִי כִּי אֵין טוֹב מֵאֲשֶׁר
יִשְׂמַח הָאָדָם בְּמַעֲשָׂיו כִּי־הוּא חָלְקוֹ כִּי מִי יִבְיָאוּ
לִרְאוֹת בְּמָה שִׁיְהִיָּה אַחֲרָיו:

4 ¹ וְשַׁבְּתִי אֲנִי וְאֶרְאָה אֶת־כָּל־הָעֹשִׂים אֲשֶׁר נַעֲשִׂים
תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ וְהִנֵּה | דַּמְעַת הָעֹשִׂים וְאֵין לָהֶם
מִנְחָם וּמִיַּד עֹשִׂיהֶם כַּח וְאֵין לָהֶם מִנְחָם: ² וְשַׁבַּח אֲנִי
אֶת־הַמַּתִּים שְׂכָבֵר מִתּוֹ מִן־הַחַיִּים אֲשֶׁר הֵמָּה חַיִּים
עַדְנָה: ³ וְטוֹב מִשְׁנִיָּהֶם אֶת אֲשֶׁר־עָדָן לֹא הִיָּה אֲשֶׁר
לֹא־רָאָה אֶת־הַמַּעֲשֶׂה הָרַע אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ:

⁴ וְרֵאִיתִי אֲנִי אֶת־כָּל־עֵמֶל וְאֵת כָּל־כְּשָׁרוֹן הַמַּעֲשֶׂה
 כִּי הִיא קִנְאֵת־אִישׁ מֵרַעְהוּ גַם־זֶה הֶבֶל וְרַעוֹת רוּחַ:
⁵ הַכֶּסֶל חִבֵּק אֶת־יָדָיו וְאָכַל אֶת־בְּשָׂרוֹ: ⁶ טוֹב מְלֹא
 כֹּף נַחַת מִמְּלֵא חֲפָנִים עֵמֶל וְרַעוֹת רוּחַ: ⁷ וְשִׁבְתִּי אֲנִי
 וְאֶרְאֶה הֶבֶל תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ: ⁸ יֵשׁ אֶחָד וְאֵין שְׁנַי גַּם בֶּן
 וְאֶח אֵין־לוֹ וְאֵין קֶץ לְכָל־עֵמֶלוֹ גַּם־ [עֵינָיו כ] (עֵינֹו ק)
 לֹא־תִשָּׁבַע עֶשֶׂר וְלָמִי | אֲנִי עֵמֶל וּמְחַסֵּר אֶת־נַפְשִׁי
 מִטוֹבָה גַם־זֶה הֶבֶל וְעֵנִין רַע הוּא: ⁹ טוֹבִים הַשָּׁנִים
 מִן־הָאֶחָד אֲשֶׁר יִשְׁלֶהֶם שָׂכָר טוֹב בַּעֲמָלָם: ¹⁰ כִּי
 אִם־יִפְלוּ הָאֶחָד יָקִים אֶת־חֲבָרוֹ וְאִילוֹ הָאֶחָד שְׁיִפּוֹל
 וְאֵין שְׁנַי לְהַקִּימוֹ: ¹¹ גַּם אִם־יִשְׁכָּבוּ שְׁנַיִם וְחָם לָהֶם
 וְלֹאֶחָד אֵיךְ יָחַם: ¹² וְאִם־יִתְקַפּוּ הָאֶחָד הַשָּׁנִים יַעֲמְדוּ
 נִגְדָו וְהַחוּט הַמְּשַׁלֵּשׁ לֹא בִמְהֵרָה יִנָּתֵק: ¹³ טוֹב יֵלֵד
 מִסֶּכֶן וְחָכָם מִמֶּלֶךְ זָקֵן וְכֶסֶל אֲשֶׁר לֹא־יָדַע לְהַזְהֵר עוֹד:
¹⁴ כִּי־מִבֵּית הַסּוּרִים יֵצֵא לְמֶלֶךְ כִּי גַם בְּמַלְכוּתוֹ נוֹלֵד
 רָשׁ: ¹⁵ רֵאִיתִי אֶת־כָּל־הַחַיִּים הַמְּהַלְכִים תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ
 עִם הַיֵּלֵד הַשְּׁנַי אֲשֶׁר יַעֲמֵד תַּחְתּוֹ: ¹⁶ אֵין־קֶץ לְכָל־הָעַם
 לְכָל אֲשֶׁר־הָיָה לִפְנֵיהֶם גַּם הָאֲחֵרוֹנִים לֹא יִשְׁמַחֲרוּבוּ
 כִּי־גַם־זֶה הֶבֶל וְרַעִיוֹן רוּחַ:

¹ x(4-17) א שִׁמְר [רִגְלֶיךָ כ] (רִגְלֶךָ ק) כַּאֲשֶׁר תִּלְךְ
5 אֶל־בֵּית הָאֱלֹהִים וְקָרוֹב לִשְׁמַע מִתַּת הַכֶּסֶלִים
 זָבַח כִּי־אֵינָם יוֹדְעִים לַעֲשׂוֹת רַע: ² x(5-1) א אֶל־תִּבְהַל
 עַל־פִּיךָ וְלִבְךָ אֶל־יִמְהַר לְהוֹצִיא דָבָר לִפְנֵי הָאֱלֹהִים כִּי
 הָאֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם וְאַתָּה עַל־הָאָרֶץ עַל־כֵּן יִהְיוּ דְבָרֶיךָ
 מְעֵטִים: ³ x(5-2) א כִּי בָא הַחֲלוֹם בְּרַב עֵנִין וְקוֹל כֶּסֶל
 בְּרַב דְּבָרִים: ⁴ x(5-3) א כַּאֲשֶׁר תִּדְר נִדְר לֵאלֹהִים
 אֶל־תֵּאָחֵר לְשַׁלְּמוֹ כִּי אֵין חֲפֶץ בְּכֶסֶלִים אֵת אֲשֶׁר־תִּדְר
 שְׁלָם: ⁵ x(5-4) א טוֹב אֲשֶׁר לֹא־תִדְר מִשְׁתַּדּוֹר וְלֹא

תשלם: $x(5-5)x^6$ אל-תתן את-פיך לחטיא את-בשרך
 ואל-תאמר לפני המלאך כי שגגה היא למה יקצף
 האלהים על-קולך וחבל את-מעשה ידיך: $x(5-6)x^7$ כי
 ברב חלמות והבלים ודברים הרבה כי את-האלהים
 ירא: $x(5-7)x^8$ אם-עשך רש וגזל משפט וצדק תראה
 במדינה אל-תתמה על-החפץ כי גבה מעל גבה שמר
 וגבהים עליהם: $x(5-8)x^9$ ויתרון ארץ בכל [היא כ]
 (הוא ק) מלך לשדה נעבד: $x(5-9)x^{10}$ אהב כסף
 לא-ישבע כסף ומי-אהב בהמון לא תבואה גס-זה הבל:
 $x(5-10)x^{11}$ ברבות הטובה רבו אוכליה ומה-כשרון
 לבעליה כי אם- [ראית כ] [ראות ק] עיניו: $x(5-11)x^{12}$
 מתוקה שנת העבד אם-מעט ואם-הרבה יאכל והשבע
 לעשיר איננו מניח לו לישון: $x(5-12)x^{13}$ יש רעה
 חולה ראיתי תחת השמש עשר שמור לבעליו לרעתו:
 $x(5-13)x^{14}$ ואבד העשר ההוא בענין רע והוליד בן
 ואין בידו מאומה: $x(5-14)x^{15}$ כאשר יצא מבטן אמו
 ערום ישוב ללכת כשבא ומאומה לא-ישא בעמלו
 שילך בידו: $x(5-15)x^{16}$ וגם-זה רעה חולה כל-עמת
 שבא כן ילך ומה-יתרון לו שיעמל לרוח: $x(5-16)x^{17}$
 גם כלימיו בחשך יאכל וכעס הרבה וחליו וקצף:
 $x(5-17)x^{18}$ הנה אשר-ראיתי אני טוב אשר-יפה
 לאכול ולשתות ולראות טובה בכל-עמלו | שיעמל
 תחת-השמש מספר ימי- [חיו כ] (חיו ק) אשר-נתן-לו
 האלהים כ-הוא חלקו: $x(5-18)x^{19}$ גם כלה-אדם
 אשר נתן-לו האלהים עשר ונכסים והשליטו לאכל
 ממנו ולשאת את-חלקו ולשמח בעמלו זה מתת אלהים
 היא: $x(5-19)x^{20}$ כי לא הרבה יזכר את-ימי חיו כי
 האלהים מענה בשמחת לבו:

6 ¹ יש רעה אשר ראיתי תחת השמש ורבה היא
על-האדם: ² איש אשר יתן-לו האלהים עשר
ונכסים וכבוד ואינו חסר לנפשו | מכל אשר-יתאוו
ולא-ישליטנו האלהים לאכל ממנו כי איש נכרי יאכלנו
זה הבל וחלי רע הוא: ³ אם-יוליד איש מאה ושנים
רבות יחיה ורב | שיהיו ימי-שניו ונפשו לא-תשבע
מן-הטובה וגם-קבורה לא-היתה לו אמרתי טוב ממנו
הנפל: ⁴ כי-בהבל בא ובחשך ילך ובחשך שמו יכסה:
⁵ גם-שמש לא-ראה ולא ידע נחת לזה מזה: ⁶ ואלו
חיה אלף שנים פעמים וטובה לא ראה הלא אל-מקום
אחד הכל הולך: ⁷ כל-עמל האדם לפיהו וגם-הנפש
לא תמלא: ⁸ כי מה-יותר לחכם מן-הפסיל מה-לעני
יודע להלך נגד החיים: ⁹ טוב מראה עינים מהלך-נפש
גם-זה הבל ורעות רוח: ¹⁰ מה-שהיה כבר נקרא שמו
ונודע אשר-הוא אדם ולא-יוכל לדין עם [שהתקיף כ]
(שתקיף ק) ממנו: ¹¹ כי יש-דברים הרבה מרבים הבל
מה-יותר לאדם: ¹² כי מי-יודע מה-טוב לאדם בחיים
מספר ימי-חיי הבלו ויעשם כצל אשר מי-יגיד לאדם
מה-יהיה אחריו תחת השמש:

7 ¹ טוב שם משמן טוב ויום המות מיום הולדו:
² טוב ללכת אל-בית-אבל מלכת אל-בית משתה
באשר הוא סוף כל-האדם והחי יתן אל-לבו: ³ טוב
כעס משחק כי-ברע פנים ייטב לב: ⁴ לב חכמים בבית
אבל ולב כסילים בבית שמחה: ⁵ טוב לשמע גערת
חכם מאיש שמע שיר כסילים: ⁶ כי כקול הסירים תחת
הסיר כן שחק הכסיל וגם-זה הבל: ⁷ כי העשק יהולל
חכם ויאבד את-לב מתנה: ⁸ טוב אחרית דבר מראשיתו
טוב ארך-רוח מגבה-רוח: ⁹ אל-תבהל ברוחך לכעוס

כִּי כַעַס בְּחִיק כְּסִילִים יִנוּחַ: ¹⁰ אֶל־תֹּאמֶר מָה הִיָּה
 שְׁהִימִים הָרֵאשִׁנִּים הָיוּ טוֹבִים מֵאֵלֶּה כִּי לֹא מַחְכְּמָה
 שְׁאֵלֶת עַל־זֶה: ¹¹ טוֹבָה חֲכָמָה עַם־נַחֲלָה וַיִּתֵּר לְרֹאֵי
 הַשֶּׁמֶשׁ: ¹² כִּי בְּצֵל הַחֲכָמָה בְּצֵל הַכֹּסֵף וַיִּתְרוֹן דַּעַת
 הַחֲכָמָה תַּחֲיָה בְּעֵלֶיהָ: ¹³ רֵאָה אֶת־מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים
 כִּי מִי יוּכַל לִתְקַן אֶת אֲשֶׁר עֲוִיתוּ: ¹⁴ בְּיוֹם טוֹבָה הִיָּה
 בְּטוֹב וּבְיוֹם רָעָה רֵאָה גַם אֶת־זֶה לְעַמְתִּזָּה עֲשֵׂה
 הָאֱלֹהִים עַל־דַּבְּרַת שְׁלֹא יִמְצֵא הָאָדָם אַחֲרָיו מֵאוֹמָה:
¹⁵ אֶת־הַכֹּל רֵאִיתִי בִימֵי הַבְּלִי יֵשׁ צַדִּיק אַבֵּד בְּצַדְקוֹ
 וַיֵּשׁ רָשַׁע מֵאֲרִיךְ בְּרַעְתּוֹ: ¹⁶ אֶל־תְּהִי צַדִּיק הַרְבֵּה
 וְאֶל־תִּתְחַכֵּם יוֹתֵר לְמָה תִּשׁוּמִם: ¹⁷ אֶל־תִּרְשַׁע הַרְבֵּה
 וְאֶל־תְּהִי סֹכֵל לְמָה תִּמּוֹת בְּלֹא עֵתְךָ: ¹⁸ טוֹב אֲשֶׁר
 תֵּאָחֵז בְּזֶה וְגַם־מִזֶּה אֶל־תִּנַּח אֶת־יָדְךָ כִּי־יִרְא אֱלֹהִים
 יֵצֵא אֶת־כָּלָם: ¹⁹ הַחֲכָמָה תַּעֲזֹ לְחַכְּמָה מַעֲשֵׂרָה שְׁלִיטִים
 אֲשֶׁר הָיוּ בְּעִיר: ²⁰ כִּי אָדָם אֵין צַדִּיק בְּאַרְצָ אֲשֶׁר
 יַעֲשֶׂה־טוֹב וְלֹא יַחֲטֵא: ²¹ גַם לְכֹל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר יִדְבְּרוּ
 אֶל־תִּתֵּן לִבְךָ אֲשֶׁר לֹא־תִשְׁמַע אֶת־עַבְדְּךָ מִקְּלָלְךָ: ²² כִּי
 גַם־פְּעָמִים רַבּוֹת יָדַע לִבְךָ אֲשֶׁר גַּם־ [אֵת כ] (אֵתָה ק)
 קָלַלְתָּ אַחֲרָיִם: ²³ כֹּל־זֶה נִסִּיתִי בַּחֲכָמָה אִמְרָתִי אַחֲכָמָה
 וְהִיא רְחוּקָה מִמֶּנִּי: ²⁴ רְחוּקָה מֵה־שָׁהִיָּה וְעַמְקָ | עַמְקָ מִי
 יִמְצְאוּ: ²⁵ סְבוּתֵי אֲנִי וְלִבִּי לַדַּעַת וְלִתּוֹר וּבִקְשׁ חֲכָמָה
 וְחִשְׁבוֹן וְלַדַּעַת רָשַׁע כֶּסֶל וְהַסְכָּלוֹת הוֹלְלוֹת: ²⁶ וּמוֹצֵא
 אֲנִי מֵרַמְמוֹת אֶת־הָאֲשֶׁה אֲשֶׁר־הִיא מִצּוּדִים וְחֲרָמִים
 לְבָה אֲסוּרִים יָדִיהָ טוֹב לְפָנַי הָאֱלֹהִים יִמְלֹט מִמֶּנָּה
 וְחוּטָא יִלְכֹּד בָּהּ: ²⁷ רֵאָה זֶה מִצְּאֵתִי אִמְרָה קֶהֱלֵת אַחַת
 לְאַחַת לְמִצְּאֵת חִשְׁבוֹן: ²⁸ אֲשֶׁר עוֹד־בִּקְשָׁה נִפְשִׁי וְלֹא
 מִצְּאֵתִי אָדָם אַחַד מֵאֲלֵף מִצְּאֵתִי וְאִשָּׁה בְּכֹל־אֵלֶּה לֹא

מִצָּאתַי: ²⁹ לְבַד רְאֵה־זֶה מִצָּאתַי אֲשֶׁר עָשָׂה הָאֱלֹהִים
אֶת־הָאָדָם יֵשֶׁר וְהֵמָּה בִקְשׁוּ חֲשָׁבוֹת רַבִּים:

8 ¹ מִי כִּהְחַכֵּם וּמִי יוֹדֵעַ פֶּשֶׁר דְּבַר חֲכַמַת אָדָם תֹּאִיר
פָּנָיו וְעַז פָּנָיו יִשְׁנֶא: ² אֲנִי פִי־מֶלֶךְ שְׁמוֹר וְעַל דְּבַר־ת
שְׁבוּעַת אֱלֹהִים: ³ אֶל־תְּבַהֵל מִפָּנָיו תִּלְךְ אֶל־תַּעֲמֵד
בְּדַבֵּר רַע כִּי כִל־אֲשֶׁר יִחְפֹּץ יַעֲשֶׂה: ⁴ בְּאֲשֶׁר דְּבַר־מֶלֶךְ
שִׁלְטוֹן וּמִי יֹאמַר־לוֹ מִה־תַּעֲשֶׂה: ⁵ שׁוֹמֵר מִצְוָה לֹא יִדַּע
דְּבַר רַע וְעַת וּמִשְׁפָּט יִדַּע לֵב חָכֵם: ⁶ כִּי לְכִל־חֲפֹץ
יֵשׁ עַת וּמִשְׁפָּט כִּי־רַעַת הָאָדָם רַבָּה עָלָיו: ⁷ כִּי־אֵינְנו
יִדַּע מִה־שִׁיחֶיהָ כִּי כֹאֲשֶׁר יִהְיֶה מִי יִגִּיד לוֹ: ⁸ אֵין אָדָם
שְׁלִיט בְּרוּחַ לְכֹלֹא אֶת־הָרוּחַ וְאֵין שִׁלְטוֹן בְּיוֹם הַמּוֹת
וְאֵין מִשְׁלַחַת בַּמִּלְחָמָה וְלֹא־יִמְלֹט רָשָׁע אֶת־בְּעָלָיו:
⁹ אֶת־כִּלְזָה רֵאִיתִי וְנִתּוֹן אֶת־לִבִּי לְכִל־מַעֲשֶׂה אֲשֶׁר
נַעֲשֶׂה תַּחַת הַשָּׁמַשׁ עַת אֲשֶׁר שִׁלַּט הָאָדָם בְּאָדָם לְרַע
לוֹ: ¹⁰ וּבִכֵּן רֵאִיתִי רָשָׁעִים קְבָרִים וּבָאוּ וּמִמְקוֹם
קָדוֹשׁ יִהְלְכוּ וַיִּשְׁתַּכְּחוּ בְּעִיר אֲשֶׁר כָּן־עָשׂוּ גַם־זֶה
הַבַּל: ¹¹ אֲשֶׁר אֵין־נַעֲשֶׂה פִתְגָם מַעֲשֶׂה הַרְעָה מִהֶרֶה
עַל־כֵּן מֵלֹא לֵב בְּנֵי־הָאָדָם בָּהֶם לַעֲשׂוֹת רַע: ¹² אֲשֶׁר
חָטָא עָשָׂה רַע מֵאֵת וּמֵאֲרִיךְ לוֹ כִּי גַם־יִוֹדַע אֲנִי אֲשֶׁר
יִהְיֶה־טוֹב לִירְאֵי הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יִירָאוּ מִלְּפָנָיו: ¹³ וְטוֹב
לֹא־יִהְיֶה לְרָשָׁע וְלֹא־יֵאֲרִיךְ יָמָיו כִּצֵּל אֲשֶׁר אֵינְנו יִרָא
מִלְּפָנָיו אֱלֹהִים: ¹⁴ יֵשׁ־הַבַּל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
יֵשׁ צְדִיקִים אֲשֶׁר מִגִּיעַ אֲלֵהֶם כַּמַּעֲשֶׂה הַרְשָׁעִים
וַיֵּשׁ רָשָׁעִים שִׁמְגִיעַ אֲלֵהֶם כַּמַּעֲשֶׂה הַצְּדִיקִים אִמְרַתִּי
שָׁגַם־זֶה הַבַּל: ¹⁵ וְשִׁבַּחְתִּי אֲנִי אֶת־הַשְּׂמִיחָה אֲשֶׁר
אֵין־טוֹב לְאָדָם תַּחַת הַשָּׁמַשׁ כִּי אִם־לֶאֱכֹל וְלִשְׂתּוֹת
וְלִשְׂמוֹחַ וְהוּא יִלְוֵנוּ בְּעַמְלוֹ יָמֵי חַיָּו אֲשֶׁר־נִתְּן־לוֹ
הָאֱלֹהִים תַּחַת הַשָּׁמַשׁ: ¹⁶ כֹּאֲשֶׁר נִתְּתִי אֶת־לִבִּי לַדַּעַת

חֲכָמָה וְלִרְאוֹת אֶת־הָעֵינַיִן אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַל־הָאָרֶץ כִּי
 גַם בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה שָׁנָה בְּעֵינָיו אֵינָנו רְאִיהֶ: ¹⁷ וְרִאִיתִי
 אֶת־כָּל־מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים כִּי לֹא יוֹכֵל הָאָדָם לִמְצוֹא
 אֶת־הַמַּעֲשֵׂה אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה תַּחַת־הַשָּׁמַיִם בְּשֵׁל אֲשֶׁר יַעֲמַל
 הָאָדָם לְבַקֵּשׁ וְלֹא יִמָּצָא וְגַם אִם־יֹאמֶר הַחֲכָם לְדַעַת לֹא
 יוֹכֵל לִמְצֹא:

9 ¹ כִּי אֶת־כָּל־זֶה נָתַתִּי אֶל־לְבִי וְלַבּוֹר אֶת־כָּל־זֶה
 אֲשֶׁר הַצַּדִּיקִים וְהַחֲכָמִים וְעַבְדֵיהֶם בְּיַד הָאֱלֹהִים
 גַּם־אֶהְבֶּה גַם־שָׁנְאָה אֵין יוֹדַע הָאָדָם הַכֹּל לִפְנֵיהֶם:
² הַכֹּל כַּאֲשֶׁר לְכָל מִקְרָה אֶחָד לְצַדִּיק וְלַרָשָׁע לְטוֹב
 וְלַטְהוֹר וְלַטָּמֵא וְלַזָּבַח וְלֹאֲשֶׁר אֵינָנו זֹבַח כְּטוֹב כַּחֲטָא
 הַנִּשְׁבָּע כַּאֲשֶׁר שְׁבוּעָה יֵרָא: ³ זֶה ׀ רַע בְּכָל אֲשֶׁר־נַעֲשֶׂה
 תַּחַת הַשָּׁמַיִם כִּי־מִקְרָה אֶחָד לְכָל וְגַם לֵב בְּנִי־הָאָדָם
 מִלֹּא־רַע וְהוֹלִלּוֹת בְּלִבָּבָם בְּחִייהֶם וְאַחֲרֵיו אֱלֹהֵי־הַמֵּתִים:
⁴ כִּי־יָמִי אֲשֶׁר [יִבְחָר כִּן] (יִחְבֵּר ק) אֶל כָּל־הַחַיִּים יֵשׁ
 בְּטָחוֹן כִּי־לְכָלֵב חַי הוּא טוֹב מִן־הָאָרִיִּה הַמֵּת: ⁵ כִּי
 הַחַיִּים יוֹדְעִים שְׁיָמְתוּ וְהַמֵּתִים אֵינָם יוֹדְעִים מְאוּמָה
 וְאֵין־עוֹד לָהֶם שָׁכָר כִּי נִשְׁכַּח זְכָרָם: ⁶ גַּם אֶהְבֶּתֶם
 גַּם־שָׁנְאֶתֶם גַּם־קִנְאֶתֶם כְּבָר אַבְדָּה וְחִלְקֵי אֵין־לָהֶם
 עוֹד לְעוֹלָם בְּכָל אֲשֶׁר־נַעֲשֶׂה תַּחַת הַשָּׁמַיִם: ⁷ לֶךְ אַכְּל
 בְּשִׂמְחָה לַחֲמֹךְ וּשְׂתֵה בְּלִב־טוֹב יֵינֹךְ כִּי כְבֹר רִצְיָה
 הָאֱלֹהִים אֶת־מַעֲשֵׂיךָ: ⁸ בְּכַל־עַת יִהְיוּ בְּגִדֶיךָ לְבָנִים
 וְשִׁמֹן עַל־רֹאשְׁךָ אֶל־יִחְסֹר: ⁹ רְאֵה חַיִּים עַם־אִשָּׁה
 אֲשֶׁר־אֶהְבֶּת כָּל־יָמֵי חַיֵּי הַבְּלֹךְ אֲשֶׁר נִתְּנָלְךָ תַּחַת
 הַשָּׁמַיִם כֹּל יָמֵי הַבְּלֹךְ כִּי הוּא חִלְקֶךָ בְּחַיִּים וּבַעֲמֻלְךָ
 אֲשֶׁר־אֶתָּה עֲמַל תַּחַת הַשָּׁמַיִם: ¹⁰ כֹּל אֲשֶׁר תִּמְצָא יִדְרֹךְ
 לַעֲשׂוֹת בְּכַחֲךָ עֲשֵׂה כִּי אֵין מַעֲשֵׂה וְחִשְׁבוֹן וְדַעַת
 וְחֲכָמָה בְּשָׂאוֹל אֲשֶׁר אֶתָּה הַלֵּךְ שָׁמָּה: ¹¹ שְׁבִתִּי

וְרָאָה תַּחַת־הַשֶּׁמֶשׁ כִּי לֹא לַקְלִים הַמְרוּץ וְלֹא לַגְּבוּרִים
הַמְלַחֲמָה וְגַם לֹא לַחֲכָמִים לֶחֶם וְגַם לֹא לְנֹבְנִים עֶשֶׂר
וְגַם לֹא לַיִדְעִים חֵן כִּי־עַת וּפָגַע יִקְרָה אֶת־כָּלָם:
¹² כִּי גַם לֹא־יִדַע הָאָדָם אֶת־עֵתוֹ כַּדָּגִים שְׁנֹאֲחֲזִים
בַּמְצוּדָה רְעָה וְכַצִּפְרִים הָאֲחֻזּוֹת בַּפֶּח כֶּהֱם יוֹקְשִׁים
בְּנֵי הָאָדָם לַעַת רְעָה כְּשֶׁתְּפֹל עֲלֵיהֶם פְּתָאִם: ¹³ גַּם־זֶה
רְאִיתִי חֲכָמָה תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ וְגִדּוּלָהּ הִיא אֵלַי: ¹⁴ עִיר
קִטְנָה וְאֲנָשִׁים בָּהּ מַעֲט וּבְא־אֶלֶיהָ מֶלֶךְ גָּדוֹל וְסַבָּב
אֶתָּה וּבָנָה עָלֶיהָ מְצוּדִים גְּדֹלִים: ¹⁵ וּמָצָא בָּהּ אִישׁ
מִסְכֵּן חָכֵם וּמִלֹּט־הוּא אֶת־הָעִיר בַּחֲכָמְתוֹ וְאָדָם לֹא
זָכַר אֶת־הָאִישׁ הַמְּסַכֵּן הַהוּא: ¹⁶ וְאָמַרְתִּי אֲנִי טוֹבָה
חֲכָמָה מִגְּבוּרָה וְחֲכָמַת הַמְּסַכֵּן בְּזוּיָהּ וּדְבַרְיוֹ אֵינָם
נִשְׁמָעִים: ¹⁷ דְּבַרְיִ חֲכָמִים בְּנֹחַת נִשְׁמָעִים מִזַּעֲקַת מוֹשֵׁל
בְּכַסִּילִים: ¹⁸ טוֹבָה חֲכָמָה מִכְּלֵי קֶרֶב וְחוּטָא אֶחָד יֵאבֵד
טוֹבָה הַרְּבָה:

10 ¹ זְבוּבֵי מוֹת יִבְאִישׁ יִבִּיעַ שֶׁמֶן רוֹקַח יִקַּר
מִחֲכָמָה מִכְּבוֹד סְכָלוֹת מַעֲט: ² לֵב חָכֵם
לִימִינוֹ וְלֵב כַּסִּיל לְשִׁמְאָלוֹ: ³ וְגַם־בַּדֶּרֶךְ [כְּשֶׁהִסְכֵּל
כ] (כְּשֶׁסְּכָל ק) הֵלֶךְ לָבוּ חָסֵר וְאָמַר לְכָל סְכָל הוּא:
⁴ אִם־רוּחַ הַמוֹשֵׁל תַּעֲלֶה עָלֶיךָ מְקוֹמָךְ אֶל־תִּנַּח כִּי
מִרְפָּא יִנִּיחַ חֲטָאִים גְּדוֹלִים: ⁵ יֵשׁ רְעָה רְאִיתִי תַּחַת
הַשֶּׁמֶשׁ כְּשֶׁגָּגָה שִׁיָּצָא מִלְּפָנַי הַשְּׁלִיט: ⁶ נָתַן הַסְּכָל
בְּמְרוֹמִים רַבִּים וְעִשְׂרִים בְּשֶׁפֶל יֵשְׁבוּ: ⁷ רְאִיתִי עֲבָדִים
עַל־סוּסִים וְשָׂרִים הֹלְכִים כְּעֲבָדִים עַל־הָאָרֶץ: ⁸ חָפַר
גוֹמֵץ בּוֹ יְפוֹל וּפְרָץ גָּדַר יִשְׁכְּנוּ נַחֲשׁ: ⁹ מִסִּיעַ אֲבָנִים
יַעֲצֵב בָּהֶם בּוֹקַע עֲצִים יִסְכֵּן בָּם: ¹⁰ אִם־קָהָה הַבְּרָזֶל
וְהוּא לֹא־פָנִים קֶלְקֵל וְחִילִים יִגְבֵּר וַיִּתְרוֹן הַכְּשִׁיר
חֲכָמָה: ¹¹ אִם־יִשָּׁךְ הַנַּחֲשׁ בְּלוֹא־לַחֵשׁ וַאִין יִתְרוֹן

לְבַעַל הַלְשׁוֹן: ¹² דְּבַרֵי פִי־חֶכֶם חֵן וְשִׁפְתוֹת כָּסִיל
 תִּבְלַעְנוּ: ¹³ תַּחֲלַת דְּבַר־פִּיהוּ סִכְלוֹת וְאַחֲרִית פִּיהוּ
 הוֹלְלוֹת רָעָה: ¹⁴ וְהַסְּכֵל יִרְבֶּה דְבָרִים לֹא־יִדַע הָאָדָם
 מִה־שִׁיחֶיהָ וְאֲשֶׁר יִהְיֶה מֵאַחֲרָיו מִי יִגִּיד לוֹ: ¹⁵ עֲמַל
 הַכְּסִילִים תִּיגַעְנוּ אֲשֶׁר לֹא־יִדַע לִלְכֹת אֶל־עִיר: ¹⁶ אִי־לֶךְ
 אַרְצָ שְׂמִלְכֶךָ נֶעַר וְשָׂרִיךְ בְּבִקְרָא יֹאכְלוּ: ¹⁷ אֲשֶׁרִיךְ אַרְצָ
 שְׂמִלְכֶךָ בְּיַחְוָרִים וְשָׂרִיךְ בַּעַת יֹאכְלוּ בְּגִבּוֹרָה וְלֹא
 בְּשִׁתִּי: ¹⁸ בַּעֲצָלְתִּים יִמָּךְ הַמְּקַרָּה וּבִשְׁפָלוֹת יָדַיִם
 יִדְלַף הַבַּיִת: ¹⁹ לְשַׁחוֹק עֹשִׂים לֶחֶם וַיִּין יִשְׂמַח חַיִּים
 וְהַכֶּסֶף יַעֲנֶה אֶת־הַכֹּל: ²⁰ גַּם בְּמִדְעָךְ מֶלֶךְ אֶל־תִּקְלַל
 וּבַחֲדָרֵי מִשְׁכַּבְּךָ אֶל־תִּקְלַל עֹשִׂיר כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ
 אֶת־הַקּוֹל וּבַעַל [הַכֹּנָפִים כ] [כֹּנָפִים ק] יִגִּיד דְּבָר:

11 ¹ שְׁלַח לַחֲמֶךָ עַל־פְּנֵי הַמַּיִם כִּי־בִרְבַּב הַיָּמִים
 תִּמְצָאֲנוּ: ² תִּתְּחַלֵּק לְשִׁבְעָה וְגַם לְשִׁמוֹנָה כִּי לֹא
 תִּדַע מִה־יִהְיֶה רָעָה עַל־הָאָרֶץ: ³ אִם־יִמְלְאוּ הָעֵבִים
 גֶּשֶׁם עַל־הָאָרֶץ יִרְקוּ וְאִם־יִפּוֹל עֵץ בְּדָרוֹם וְאִם בְּצָפוֹן
 מְקוֹם שִׁיפּוֹל הָעֵץ שֵׁם יְהוּא: ⁴ שְׁמֵר רוּחַ לֹא יִזְרַע
 וְרֹאֵה בְּעֵבִים לֹא יִקְצוֹר: ⁵ כֹּאֲשֶׁר אֵינְךָ יוֹדֵעַ מִה־דֶּרֶךְ
 הָרוּחַ כַּעֲצָמִים בְּבֶטֶן הַמַּלְאָה כִּכֹּה לֹא תִדַע אֶת־מַעֲשֵׂה
 הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֶת־הַכֹּל: ⁶ בְּבִקְרָא זָרַע אֶת־זֶרְעֶךָ
 וְלַעֲרֹב אֶל־תִּנַּח יָדְךָ כִּי אֵינְךָ יוֹדֵעַ אִי זֶה יִכְשַׁר הַזֶּה
 אֹרֶזָה וְאִם־שִׁנְיָהֶם כְּאֶחָד טוֹבִים: ⁷ וּמִתּוֹק הָאוֹר וְטוֹב
 לַעֲיִנִּים לְרֹאוֹת אֶת־הַשֶּׁמֶשׁ: ⁸ כִּי אִם־שָׁנִים הִרְבֵּה יַחֲיָה
 הָאָדָם בְּכֹלֶם יִשְׂמַח וַיִּזְכֹּר אֶת־יְמֵי הַחֹשֶׁךְ כִּי־הִרְבֵּה
 יִהְיֶה כָּל־שִׁבְא הַבָּל: ⁹ שְׂמַח בַּחֹר בְּיִלְדוֹתֶיךָ וַיִּטִּיבְךָ
 לִבְךָ בַּיָּמִים בַּחֲוֹרוֹתֶךָ וְהִלֵּךְ בְּדַרְכֵי לִבְךָ וּבְמַרְאֵי עֵינֶיךָ
 וְדַע כִּי עַל־כָּל־אֵלֶּה יִבְיֹאֵךְ הָאֱלֹהִים בְּמִשְׁפָּט: ¹⁰ וְהִסֵּר

כַּעַס מַלְבָּךְ וְהַעֲבֵר רַעַה מִבְּשָׁרְךָ כִּי־הִילָדוֹת וְהַשְּׁחָרוֹת
הַבָּל:

12

¹ וְזָכַר אֶת־בוֹרְאֶיךָ בַיּוֹמֵי בְּחוֹרְתֶיךָ עַד אֲשֶׁר
לֹא־יָבֹאוּ יְמֵי הַרְעָה וְהַגִּיעוּ שָׁנִים אֲשֶׁר תֹּאמַר
אֵין־לִי בָהֶם חֶפֶץ: ² עַד אֲשֶׁר לֹא־תַחֲשַׁךְ הַשֶּׁמֶשׁ
וְהָאוֹר וְהַיָּרֵחַ וְהַכּוֹכָבִים וְשָׁבוּ הָעֵבִים אַחַר הַגִּשָׁם:
³ בַּיּוֹם שִׁיזְעוּ שִׁמְרֵי הַבַּיִת וְהַתַּעֲוֹנוֹת אֲנָשֵׁי הַחֵיל
וּבִטְלוּ הַטַּחְנוֹת כִּי מַעֲטוֹ וְחֲשָׁכוּ הָרְאוֹת בְּאַרְבּוֹת:
⁴ וְסָגְרוּ דְלָתַיִם בְּשׁוֹק בְּשֹׁפֶל קוֹל הַטַּחְנָה וַיִּקּוּם
לְקוֹל הַצִּפּוֹר וַיִּשְׁחוּ כָל־בְּנוֹת הַשִּׁיר: ⁵ גַּם מַגְבֵּה יִרְאוּ
וְחַתְּחֹתִים בַּדֶּרֶךְ וַיִּנְאֹץ הַשֶּׁקֶד וַיִּסְתַּבֵּל הַחֲגָב וְתִפֹּר
הָאֲבִיוֹנָה כִּי־הֵלֶךְ הָאָדָם אֶל־בַּיִת עוֹלְמוֹ וְסָבְבוּ בְּשׁוֹק
הַסִּפְדִּים: ⁶ עַד אֲשֶׁר לֹא־ [יִרְחַק כֹּן] [יִרְתַּק ק] חֶבֶל
הַכֶּסֶף וְתִרְץ גִּלְתֵּי הַזָּהָב וְתִשָּׁבֵר כַּד עַל־הַמְּבֹוע וְנִרְץ
הַגִּלְגָּל אֶל־הַבּוֹר: ⁷ וַיֵּשֶׁב הָעֶפֶר עַל־הָאָרֶץ כְּשֶׁהָיָה
וְהָרוּחַ תִּשׁוּב אֶל־הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נָתַנָּה: ⁸ הַבַּל הַבָּלִים
אָמַר הַקּוֹהֶלֶת הַכֹּל הַבָּל: ⁹ וַיִּתֵּר שֶׁהָיָה קֹהֶלֶת חַכְמֵי
עוֹד לַמַּדְדָּעַת אֶת־הָעַם וְאֲזַן וְחָקַר תִּקַּן מְשָׁלִים
הַרְבֵּה: ¹⁰ בַּקֵּשׁ קֹהֶלֶת לַמָּצָא דְבַר־יִחְפֹּץ וְכָתוּב יִשָּׁר
דְּבָרֵי אִמָּת: ¹¹ דְּבָרֵי חַכְמִים כְּדַרְבְּנוֹת וְכַמְשֻׁמְרוֹת
נְטוּעִים בְּעֵלֵי אִסְפוֹת נָתַנוּ מִרְעָה אֶחָד: ¹² וַיִּתֵּר מֵהֵמָּה
בְּנֵי הַזָּהָר עֲשׂוֹת סִפְרִים הַרְבֵּה אֵין קֵץ וְלֵהֵג הַרְבֵּה
יִגְעַת בְּשָׂר: ¹³ סוּף דְּבַר הַכֹּל נִשְׁמַע אֶת־הָאֱלֹהִים
יִרְאֵה וְאֶת־מִצְוֹתָיו שְׁמוֹר כִּי־זֶה כָּל־הָאָדָם: ¹⁴ כִּי
אֶת־כָּל־מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים יָבֵא בַּמִּשְׁפָּט עַל כָּל־נַעֲלָם
אִם־טוֹב וְאִם־רָע: